

Nostra publicació

L'Ateneu tenia necessitat d'exterioritzar la seva vitalitat amb una publicació que a l'enfons que fós un noticiari per als seus associats, fós també un oasi de cultura per a tots els esperits que senten desitjos de superació espiritual.

Ja ho hem lograt! Ja hem alçat per damunt de nostres testes aquest mos pur de pa espiritual, que mostrem orgullosos com una brillant glòria de l'Ateneu.

Però volem que la satisfacció del nostre triomf no ens serveixi d'adormidera—com sovint passa que el llaurer es transforma en cloroform,—sinó que cada número que es publiqui sigui un esperó que ens empenyi a seguir camí endavant.

Per necessitat o per orgull, l'home s'esgota; lluita amb totes ses forces per la possessió de la cosa o objecte que ha fet sentir el desig de possessió o superació individual; però sovint succeeix que la propera possibilitat de poder satisfer el seu anhel, fa que perdi la vitalitat que els obstacles li donaven, desinflant-se com una bombolla de sabó. Aquest desinflatament de l'individu és el perill que té la facilitat. Per això nosaltres volem ésser durs; que les coses siguin difícils, que el ròssec amb els obstacles creï el calor que abranda els nostres esperits. Volem, en fer les coses, sentir el dolor del part, per a poder-les estimar com a nostres. Volem que jamai ens manqui la voluntat constant que dona els triomfs vertaders. Volem ésser voluntariosos, quan en tants esperits sembla que la voluntat i l'esforç continuat es deixen vèncer per la indolència i l'inconstància. Volem ésser voluntariosos per dessobre la intel·ligència del gos, que besa la mà que l'ha pegat injustament.

Los libros

Todos los libros pueden dividirse en dos clases: libros de una hora y libros de todo tiempo. Esta distinción no es sólo de calidad. No es únicamente mal libro el que no dura y bueno el que dura. Es una diferencia de especie. Hay libros buenos para una hora y libros buenos para siempre; los hay malos para una hora y malos para siempre.

El libro bueno para una hora es, sencillamente, la conversación útil o agradable con quien de otro modo no podemos conversar. En ocasiones es muy útil y os dice lo que necesitáis saber; a veces se nos hace muy agradable y es como la conversación de un amigo querido. Todos esos libros de una hora que entre nosotros se multiplican a medida que va haciéndose más general la educación, son posesión del presente siglo, y debemos estarles agradecidos y sentirnos completamente avergonzados de nosotros mismos si no hacemos buen uso de ellos. Pero hacemos el peor uso si permitimos que usurpen el puesto de los verdaderos libros, porque, estrictamente hablando, no son en realidad libros, sino cartas o periódicos bien impresos.

Un buen libro no sólo se escribe para multiplicar y transmitir la voz, sino también para perpetuarla. El autor tiene que decir algo que él reconoce ser cierto, útil y bello. Nadie lo ha dicho todavía, que él sepa, y ningún otro puede decirlo. En el resumen de su vida, ve que esta es la cosa o el grupo de cosas que le son manifestas; esta es la parte del verdadero conocimiento o intuición, que su porción de luz del sol y de tierra le ha permitido coger. De buena gana lo dejaría esculpido para siempre, diciendo: «Esto es lo mejor mío; por lo demás, comí, bebí, dormí, amé y odié como otro cualquiera; mi vida fué semejante a la voluta de vapor, mas vi y supe esto; si hay algo mío digno de vuestra memoria, esto es.» Este es un hombre; y lo es, en sus reducidas facultades humanas y sea cual fuere el grado de inspiración que tenga su escritura. Este es un libro.

JOHN RUSKIN

Exclusivismes ideològics

Sigui quin sigui l'aspecte moral de la vida en que l'home es mostri exclusiu, no fa altra cosa que mostrar als ulls d'altri la seva esquifidesa d'ànima. No hi ha res que digui tan poc en favor de la cultura d'un home, com l'estar obcecada en una idea que li tanca els ulls a la veritat, alhora que pot dur-lo a fatals conseqüències.

Aquest home no admet la controvèrsia; no creu ni analitza el contrari al seu ideari i creu una perfectibilitat el seu dogma.

Aquesta pobresa d'esperit; aquesta manca de liberalitat que tant abaixa el nivell moral de l'home, es manifesta en la majoria del jovent d'avui. Uns, són seguidors arcàics de la ideologia dels pares o de la que els han inculcat a l'escola; els altres, mancats del temps que passen ballant, no es preocupen de fer un exàmen ideològic i triar el camí que els apropi més a la realització d'algun ideal, sinó que segueixen aferrats i convençuts al què els han ensenyat, matant-se ells mateixos les possibilitats d'evolució de llur esperit.

Aquests esperits reduïts, combaten, ignorant-les, parlant acalorats i trobant absurdes i mancades de veritat, totes les doctrines que s'oposen a les seves.

L'exclusivisme els fa caminar orbes i ensopits per l'intrincat camí de les idees; camí que sols per a arribar-lo a tintinejar, cal tenir els ulls ben oberts i estar quelcom desvetllat d'esperit i de cervell.

A l'home li cal, per a poder-se dir amb coneixement i sense atencions d'una idea, eixamplar-se els horitzons, adquirint coneixements contradictoris al seu ideari, obrant sense prejudicis, o sigui amb un esperit lliure. Cal també que en la seva biblioteca, al costat de llibres sagrats, hi tingui les obres d'un Voltaire, d'un Darwin, i altres oposicions per l'estil.

Altrament, l'home exclusiu o obcecada, l'home que segueix els solcs oberts pels seus pares o mestres, l'home que no té un pensar propi, que no evoluciona, no és res més que un esperit mort, i, per tant, una inutilitat humana.

D. COLOMER I OLIVERAS

Evolucionisme

Totes les formes de la naturalesa, totes les seves grandiositats, estan subjectes a determinades lleis que produeixen l'evolució dels éssers i de les coses. Tot evoluciona, tot es transforma.

L'estat actual de civilització, és producte d'un llarg període evolucionista en l'ordre moral i material de l'home. Materialment podem considerar, per les dades que hom coneix, que l'home ha evolucionat d'una faïsa molt gran, procurant-se formidables mitjans per a la seva sustentació material i satisfacció de les seves necessitats, cada dia més exigents.

Dins del camp ideològic, hom dubta de si eixa evolució material ha portat el mateix compàs que la de l'esperit.

L'afany d'evolució que sent un poble, li marca llur vitalitat. Els pobles que senten més inquietud, més fam d'evolucionisme, són els capdavaners de la civilització, els que marquen la ruta, portant a remolc els pobles més pobres de vida, més pobres d'ideals. Ai del poble que no sent inquietuds i camina amb pas cançoner pel camí de l'evolució! Es pot condemnar a evolucionar per revolució. Es com l'home que recula unes passes per a donar-se embranzida i fer un bot endavant, ja que les revolucions no són res més que salts; evolucions accelerades.

Les revolucions, per la raó d'ésser evolucions accelerades, un cop fetes s'han de parar o frenar en la seva marxa, perquè els homes que s'han quedat enrera puguin posar-se al mateix nivell d'evolució; si no, fracassen per manca de cooperació.

En l'ordre de les quantitats, l'evolució podem considerar-la en positiva i negativa: això és, en evolució *a més* i en evolució *a menys*.

Es evolució *a menys*, tot transformisme en la integritat moral de l'home, quan la transformació s'és inspirada amb mires baixes i minses, quan l'home es llença a l'abim de la baixesa moral per a obtenir un bé material, és dir, un rebolcament en el fang.

L'evolució *a més*, quan tots els nostres desitjos siguin amb mires a l'elevació espiritual del nostre propi ésser i dels nostres consemblants; quan sentim la inquietud i l'afany d'escalar els cims.

Així, doncs, l'evolució *a menys* és una baixada, mentre tant que l'evolució *a més* és una pujada. Heu-vos ací una explicació del retràs moral que per als homes s'és obtingut, comparat amb l'avenç o evolució material.

Deu ésser més còmode el fer-se una bola i deixar-se anar per la pendent que porta als abims plens de fang i de fosca i rebolcar-se com un porcell, que no tresscar per les costes amb l'afany de coronar els cims plens de llum i de veritat!

Els que senten un xic d'ànima dintre seu, que no vulguin ésser simples animals plantats en la terra, que pugin, que escalin amb dalit per les costes de la evolució *a més*; que en allunyar-se dels rastres, el món els dirà Homes, sentiran en l'ànima el goig del deure satisfet, el goig de les altures.

DOMÉNEC BOÉT I MAYMÓ